

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2025-6-9612

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens kungörelse om ändring i allmänna råden (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning;

**HSLF-FS
2025:26**

Utkom från trycket
den 26 juni 2025

beslutade den 27 maj 2025.

Socialstyrelsen beslutar i fråga om Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning att de allmänna råden under rubrikerna ”Tillämpningsområde, ” Regelverk”, ”Förhållningssätt och bedömningsförmåga” och ”Personlig assistent utsedd av den enskilde” ska ha följande lydelse.

I dessa allmänna råd ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av bestämmelserna i 5 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), SoL, om personal med lämplig utbildning och erfarenhet och i 6 § andra stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, om personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges.

Tillämpningsområde

Dessa allmänna råd gäller för den personal som i sin yrkesutövning ger personer med funktionsnedsättning stöd eller omsorg i form av

- hemtjänst,
- boendestöd,
- bostad med särskild service, eller
- sysselsättning eller dagverksamhet.

enligt 9 § LSS om

- biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken,
- ledsagarservice,
- avlösarservice i hemmet,
- korttidsvistelse utanför det egna hemmet,
- korttidsstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov,
- bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet,
- bostad med särskild service för vuxna, eller
- daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

enligt 51 kap. 2 och 3 §§ socialförsäkringsbalken om

- personlig assistans med assistansersättning.

Om en person med funktionsnedsättning själv har utsett sin personliga assistent, gäller endast de allmänna råden under rubriken ”Personlig assistent utsedd av den enskilde”.

De allmänna råden gäller inte för personal som

- i sin yrkesutövning i socialtjänstens omsorg om personer med funktionsnedsättning eller i verksamhet enligt LSS huvudsakligen utför andra arbetsuppgifter än de som omfattas av första stycket,
- arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre och omfattas av Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre, och
- enligt 4 kap. patientsäkerhetslagen (2010:659) har legitimation eller särskilt förordnande att utöva ett visst yrke i hälso- och sjukvården.

De allmänna råden gäller inte heller för praktikanter eller frivilligarbetare.

Regelverk

- kunskap om regelverket på socialtjänstens område, inklusive LSS, som rör personer med funktionsnedsättning, t.ex. skyldigheten att medverka till god kvalitet enligt 5 kap. 1 § andra stycket SoL och 24 a § LSS, rapporteringsskyldigheten enligt 27 kap. 2 § SoL och 24 b § LSS samt anmälningsskyldigheten enligt 19 kap. 1 § SoL,
- kunskap om annan relevant lagstiftning, t.ex. om hälso- och sjukvård, offentlighet och sekretess, vårdnadshavare, god man och förvaltare, socialförsäkring, diskriminering, livsmedel, smittskydd och arbetsmiljö, och
- förmåga att dokumentera sitt eget arbete enligt lagar och andra författningar.

Förhållningssätt och bedömningsförmåga

- kunskap om människors levnadsvillkor samt olika förutsättningar och behov,
- kunskap om livets olika faser såsom barndom, ungdom, vuxenliv och ålderdom,
- kunskap om den enskildes rätt till självbestämmande, integritet och inflytande enligt 2 kap. 1 § andra stycket och 10 kap. 3 § SoL samt 6 § LSS,
- förmåga att utforma ett individuellt stöd tillsammans med den enskilde,
- förmåga att bemöta den enskilde på ett respektfullt sätt,
- förmåga att granska, analysera och bedöma sitt eget arbete och på så sätt kunna medverka till insatser av god kvalitet,
- förmåga att bedöma när någon annan kompetens än den egna behövs, och
- kunskap om hur ett säkerhetsfrämjande arbetssätt kan förebygga olyckor och skador samt förmåga att omsätta kunskapen i det praktiska arbetet.

Personlig assistent utsedd av den enskilde

Om en person med funktionsnedsättning själv har utsett sin personliga assistent, bör assistenten som minst ha

- kunskap om de övergripande målen enligt LSS samt förmåga att omsätta kunskapen i det praktiska arbetet,
- kunskap om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning,

- kunskap om regelverket enligt LSS, t.ex. skyldigheten att medverka till god kvalitet enligt 24 a § LSS, rapporteringsskyldigheten enligt 24 b § LSS samt anmälningsskyldigheten enligt 19 kap. 1 § SoL,
- kunskap om den enskildes rätt till självbestämmande, integritet och inflytande enligt 6 § LSS, och
- förmåga att dokumentera sitt eget arbete enligt lagar och andra författningar.

Den personliga assistenten bör vid behov få fortbildning och handledning för att kunna utföra sitt arbete med utgångspunkt i den enskildes behov och önskemål.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

Socialstyrelsen

BJÖRN ERIKSSON

Tove Silfvréll

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Elanders Sverige AB, Vällingby 2025